

tanji so ti dejavniki povezanost z vojaško-političnim paktom, razvoj jedrske oborožitve, tradicija prostovoljstva in notranja (strankarska) politika. Dejavniki, ki najbolj izrazito vplivajo na razvoj (nekdanje) sovjetske civilne obrambe, pa so ekonomske, notranjepolitične in vojaške narave.

V drugem delu avtor predstavi »intelektualni razvoj civilne obrambe« v omenjenih štirih državah. Gre za prikaz pomena, vloge in obrazložitev civilne obrambe v določenih obdobjih povojnega razvoja. Na koncu posameznega primera avtor postreže še z omejitvami, ki so lastne sistemom civilne obrambe posameznih držav.

Tretji, zaključni del je v bistvu nizanje omejitev ukrepov civilne obrambe v različnih razmerah. Avtor predstavi tako tehnične kot tudi politične omejitve. Kar zadeva tehnične omejitve, jih je možno bolj ali manj učinkovito presegati v vseh razmerah, razen v razmerah totalne jedrske vojne. Tehnična učinkovitost civilne obrambe je torej odvisna predvsem od obsega in narave napada na določeno državo. Politične omejitve pa kažejo, da je civilno obrambo mogoče razvijati zgolj takrat, ko za to obstaja politični konsenz ali minimalen politični odpor; kot primer navaja Švico in Sovjetsko zvezo. Večja politična kontroverznost glede civilne obrambe pa onemogoči razvoj njenih programov, še preden so sprejeti; primera sta ZDA in Velika Britanija, kjer bi podarek civilni obrambi med drugim postavil pod vprašaj »ravnatežje strahu« kot osrednjega načela NATO-strategije. Avtor knjigo zaključuje z mislijo, da so »variacije v angažiranju na področju civilne obrambe posledica zapletenih političnih in zgodovinskih okoliščin, ki so specifične za vsako državo (str. 229)«.

Knjigo Lawrence'a Vala Civilna odbrana, opremljeno z bibliografijo, ki presega tematski okvir knjige, priporočam v branje vsem, ki se ukvarjajo s civilno obrambo, še posebej tistim, ki so tako ali drugače povezani z zaščito in reševanjem. Nema-ra pa bo knjiga zanimiva tudi za širši krog bralcev.

Marjan Malešič

Urejanje večnamenskega rečnega koridorja

Multi-Objective River Corridor Planing. Knjiga je zbornik dveh zborovanj Proceedings of the Urban Stream Corridor and Stormwater Management Workshop and the Multi-Objective Managements of River Corridors and their Restoration Workshop. Izšla je l. 1991 pri Association of State Floodplain Managers, ima 234 strani, kratko obvestilo o njej je v glasilu Natural Hazards Observer., Vol. XVI, št. 1, november 1991. Naroči se jo lahko pri omenjenem izdajatelju: P. O. Box

2051, Madison, WI 53701, ((608)-266-1026).

Urejanje večnamenskih rečnih koridorjev je hit v ZDA. Nastalo je iz želje, da pri urejanju rečnih korit ne bi bil v ospredju le vidik odvajanja visokih voda, temveč bi pri tem upoštevali še druge interese in temu primerno tudi načrtovali in vzdrževali koridorje. V poštev pridejo vodni športi, kot sta ribištvo, veslanje. Nad utrjenimi bregovi so še steze za sprehajalce, kolesarje, kotaljkanje, tekače itd. To je seveda mogoče, če potok ali reka ni sta občutno onesnažena. Za rekreacijske dejavnosti je potrebno primerno urediti tudi vegetacijo in živalstvo. Zaraščenost brega z visokimi vrhami ali jelšami, ki so pogosti spremljevalci naših reguliranih rek, za tako rekreacijo seveda ni primerna. Ni treba, da bi bila steza izven obsega zelo visokih voda. Lahko spremlja rečni tok po holocenski ravnici v dnu glo-

blje struge. Primerna pa je tudi nad globokim koritom, če je le lep pogled na vodno površino, še boljše, če do nje sega šum tekoče vode.

Večnamenske ureditve rečnih tokov prihajajo v poštev predvsem v mestih ali v njihovi bližini, povsod, kjer nasploh primanjkuje stez za pešce, kolesarje, kotalkarje in rekreacijskih površin.

V Sloveniji imamo zametke takih večnamenskih rečnih koridorjev. Tako je ob Lentu v Mariboru, delno na severni strani Save med ježiškim mostom in ribogojnico ter ob Ljubljani. Ljubljani in Mariboru bi koristila večja in bolj večnamenska ureditev rečnih tokov. Možnosti pa imajo še mnoga druga slovenska mesta, kot so Ptuj, Ormož, Slovenj Gradec, Celje, Radovljica, Kranj, Škofja Loka, Domžale, Sevnica, Krško, Brežice, Novo mesto, Tolmin, Cerknica, Kočevje, Črnomelj in morda še katero.

Ivan Gams

REVIJE O SNEGU IN PLAZOVIH

Pavle Šegula*

UDK 05 (100 6 : 551.243 + 551.578

Smučanje in varnost

Ski et Sécurité

Francosko združenje ANENA je izdalo priročnik Ski et Sécurité, ki ga je napisal dr. François Valla. Naročimo ga lahko pri: ANENA, 15 rue Ernest Calvat, 38000 Grenoble, France. Cena priročnika je 85,00 FFr.

Priročnik je namenjen predvsem turnim smučarjem in vsem drugim, ki pozimi zahajajo v kraje, kjer so doma plazovi.

Nekaj podatkov o vsebini: **Uvod** — Kaj je plaz (od snega do snežne odeje, preobrazbe snega, vplivov vetra, delitve in opisov plazov); **Priprave na turo**; **Dogajanje na terenu** (vplivi terena in stanja snežne odeje, človeški dejavnik, izbira trase); **Nesreča v plazu** (ali je plaz možno predvideti, kako se obnašamo, če nekoga zasuje plaz).

Snov je podana na 126 straneh formata B 5, vsebino pojasnjujejo neštete skice, diagrami, risbe in čudovite barvne fotografije.

Priročnik je za začetnika prava zlata jama, za poznavalce pa dragocen vir novih spoznanj o stvareh, za katere pogosto menijo, da so jim že davno »prišli do konca«. Po zasnovi in vsebini se priročnik bistveno ne razlikuje od podobnih del drugih avtorjev, vsekakor pa jih prekaša po slikovnem materialu, ki večidel izvira iz znanih francoskih zbirk diapozitivov na teme sneg, preobrazba snega, plazovi, varstvo pred plazovi, ki jih na tečajih uporabljamo tudi v GRS

* Suška 34, Škofja Loka.

Zaščita alpskih cest pred zameti

Protection des routes alpines contre les congères

Priročnik je napisan za študente in praktike. Besedilo je v francoskem jeziku, izvedba z listi za vpenjanje formata 25 x 30 cm, 265 strani, cena 80,00 CHF (študenti 40,00 CHF), izšel je leta 1990 pri ECOLE POLYTECHNIQUE FEDERALE DE LAUSANNE LASSEN. Vsebinsko: **Uvod**: Vidiki gorske klimatologije; **Važnejše lastnosti snega**; **O mehanizmu transporta in odlaganja snega** (metež, vejava, zameti); **Opis tipičnih razmer v predelih, kjer nastajajo zameti**; **Nameščanje krajevnih zaščitnih naprav**.

Zelo poučen priročnik, ki navaja k resnemu in smotrному delu na terenu. Priporočamo ga cestni projektivi, hudourničarjem, šolam in študentom.

Medicinske tehnike pri nesrečah v gorah

Medizintechnik beim Alpinunfall

Zbornik 11. mednarodnega zborovanja zdravnikov GRS v Innsbrucku vsebuje re-